

krótko

Do Pekinu

TELEWIZJA. Film dokumentalny o relacjonowanej na naszych łamach niecodziennej pielgrzymce rowerowej Rafała Walezego, który szlakiem marzeń Jana Pawła II na dwóch kołach przemierzył drogę z Rzymu przez Moskwę, bezdroża Syberii i Mongolię do stolicy Chin, będzie można obejrzeć 2 kwietnia o godz. 17.05 i 22.50 na antenie telewizji Religia TV. Autor zdjęć i reżyser filmu Damian Żurawski, który towarzyszył przez cały czas w drodze pielgrzymowi z Wrocławia, ostrzega, że obejrzenie materiału „grozi porzuceniem pracy i wyruszeniem w nieznaną”. Mimo wszystko zachęcamy.

W przeddzień Narodowego Dnia Życia

Boży dar

Jak budować kulturę życia? Jak obronić siebie i swoją rodzinę przed wszechobecną agresją i deptaniem godności człowieka? Jak używać mediów do głoszenia prawa do życia, które należy się wszystkim? Na te pytania starli się odpowiedzieć uczestnicy **Rodzinnego Święta Życia**.

Dyskusję panelową o roli mediów w budowaniu kultury życia prowadził Henryk Jarosiewicz

Tegoroczne rodzinne świętowanie rozpoczęło się Mszą św. w katedrze wrocławskiej, której przewodniczył ks. Jerzy Witczak. W auli PWT już czekały przygotowane stoiska organizacji i wspólnot, którym na sercu leży rodzina i obrona życia. Największe zainteresowanie wzbudził jednak film „Duśka” o prof. Wandzie Półtawskiej.

Po projekcji widzowie mogli zadawać pytania reżyserce Wandzie Różyckiej-Zborowskiej. Autorka filmu mówiła o trudnościach, na jakie napotyka twórca, który nie chce zgodzić się na dyktat komercji i indeksów oglądalności. W dyskusję panelową o roli mediów w budowaniu kultury życia wprowadził zgromadzonych

bp Andrzej Siemieniewski, przywołując słowa papieża Benedykta XVI, który w Kamerunie mówił, że „najważniejszym priorytetem Kościoła jest przywrócenie sensu życia jako Bożego daru”. Spotkanie zakończyły promocja Duchowej Adopcji i Apel Janogórski.

Ks. Andrzej Jerie

Wielki Post nie musi być smutny

OŁAWA, 19 MARCA 2009 R. Soliści Jacek Kotlarski, Marzena Małkowicz i (niewidoczna) Aleksandra Małkowicz zaaplikowali słuchaczom potężną dawkę nadziei

Przekonali się o tym ci, którzy 19 marca odwiedzili oławski kościół pw. św. ap. Piotra i Pawła, gdzie Zespół Muzyki Sakralnej „Lumen” wraz z otmuchowskim chórem „Talis Cantus” i solistami wykonał pod batutą Zbigniewa Małkowicza pop-oratorium „Miłosierdzie Boże”. Szybko okazało się, że słowa św. Faustyny z muzyką Z. Małkowicza podrywają z miejsca najspokojniejszych nawet słuchaczy. Proboszcz ks. Janusz Gorczyca zapowiada, że marcowe spotkanie – zorganizowane przez parafię pw. św. ap. Piotra i Pawła oraz Ośrodek Kultury w Oławie pod patronatem abp. M. Gołębiewskiego i burmistrza Oławy F. Października – to inauguracja dorocznego cyklu wielkopostnych koncertów.

Agata Combik

Wielkopostny „Tymoteusz”

WROCLAW. Barwne snopy światła rozchodziły się po sklepieniu kościoła św. Michała Archanioła w rytm utworów „Tymoteusza”. 19 marca do Wrocławia na koncert zjechali m.in. Tomek Budzyński, Robert Friedrich, Angelika Górny, Dariusz Malejonek, Marcin Pospieszalski. Oprócz podstawowych instrumentów charakterystycznych dla 2 Tm 23, takich jak gitary czy perkusja, na koncercie akustycznym można było usłyszeć instrumenty smyczkowe. Jak wskazuje sama nazwa

wielkopostnej trasy 2009 – zespół zagrał głównie utwory z „Dementi”, nie zabrakło jednak kawałków z płyt poprzednich. Ze słowami pieśni doskonale komponował się ołtarz wznoszący się za plecami muzyków – postać Michała Archanioła idealnie pasowała do tekstów traktujących o walce dobra ze złem.

Po koncercie można był zakupić nowy podwójny krążek 2 Tm 23, który stanowi zapis koncertu zespołu w Teatrze Polskim Poznaniu w 2008 r.

Joanna Maj

Już w domu

SZPITAL WOJSKOWY. Doktor Andrzej Nabzdyk, który – jako jedyny z załogi śmigłowca lotniczego pogotowia ratunkowego – przeżył lutowy wypadek w pobliżu autostrady A4, opuścił 17 marca szpital wojskowy. Czeka go długa rehabilitacja. Rozpoczęto już przygotowywanie najnowocześniejszej protezy, która zastąpi amputowaną nogę lekarza.

ac

Zapomniany totalitaryzm

UNIwersytet Wrocławski. Projekcję filmu „Golgota wrocławska” i debatę pod hasłem „Zapomniany totalitaryzm?” wspólnie z TVP zorganizował wrocławski Klub Teologii Politycznej. Spotkanie odbyło się 17 marca. Dzieło Sceny Faktu Teatru Telewizji rozgrywa się na dwóch płaszczyznach. Młody historyk odkrywa nigdy nie wysłany list pożegnalny torturowanego przez UB i niesprawiedliwie skazanego na śmierć

przez stalinowskie władze Henryka Szwejcera. Niezłomnie docieka i stara się przedstawić społeczeństwu prawdę. Jednocześnie w drugiej warstwie zostaje ukazana historia zabójstwa Szwejcera. Debata na kanwie filmu, prowadzona przez redaktora naczelnego Polskiego Radia Wrocław Pawła Majchra, toczyła się w kontekście przemian polityczno-społecznych w Polsce po 1989 r.

Konrad Dziadkowiak

Patrząc w przyszłość

HENRYKÓW. Katolickie Liceum Ogólnokształcące wzbogaciło się o profesjonalnie urządzonej pracownię multimedialną. W zabytkowej sali odległa przeszłość idealnie współgra z teraźniejszością. Atutem pracowni jest tablica interaktywna QOMO (na zdjęciu), wyposażona między innymi w narzędzia do pisania, rysowania, tworzenia prezentacji, projekcji filmów. Tablica ta umożliwia – dzięki specjalnemu oprogramowaniu – zapisywanie notatek w dowolnym formacie, wysyłanie wiadomości e-mail, a także przydatną funkcję zapisania wszystkiego, co „działa się” na tablicy, w pliku filmowym avi. Sprawne działanie pracowni zapewniają komputer z dostępem do Internetu, projektor multimedialny, ekran projekcyjny z elektrycznym napędem wysuwu, nagłośnienie i niezbędne w tego typu salach samodzielne krzesła z blatami do pisania.

Z pracownicy korzystać będą uczniowie i nauczyciele liceum, stąd niezbędne okazało się szkolenie dla kadry pedagogicznej. Warsztaty poprowadził diakon Mariusz Wyrostkiewicz. Dzięki przystępnej formie i dużemu zaangażowaniu obu stron udało się określić tajniki i możliwości tablicy interaktywnej. Prowadzenie zajęć w nowoczesnej formie z pewnością uatrakcyjni proces nauczania dziś, a w przyszłości być może całkowicie zastąpi tradycyjną lekcję przy zielonej tablicy. **Elżbieta Manacka**

Nasze sacrum w Berlinie

WROCLAW-BERLIN. Najlepiej na Dolnym Śląsku sprzedają się tajemnice – wynika z badań wizerunkowych, zleconych przez Urząd Marszałkowski Dolnego Śląska, które wykorzystane zostaną w strategii promocyjnej Dolnego Śląska. Chodzi o pohitlerowskie sztolnie, lochy zamczysk, krypty, ale też o dzieła z kodem, jakimi są na ogół stare kościoły i klasztory. Wiele z nich budowano tak, żeby wyrazić pewną ideę.

Dolnośląska Organizacja Turystyczna od razu wyciągnęła z tego wnioski i na tegoroczne targi turystyczne ITB w Berlinie, zakończone 15 marca, zawiązała wiele ton materiałów, które dotyczą m.in. sfery sacrum. Rozchodziły się jak świeże bułeczki. ITB odwiedzają nie tylko berlińczycy. To największa tego typu impreza w Europie, na którą przyjeżdżają touroperatorzy z całego świata. Często słychać język polski – uczniowie szkół turystycznych przyjeżdżają na ITB, żeby zobaczyć, jakie są najnowsze trendy w turystyce. Na szczęście nie mamy się już czego wstydzić – polskie materiały reklamowe w niczym nie ustępują cukierkowym folderom, oferowanym przez takie potęgę w turystyce, jak choćby Francja, Włochy czy Grecja. **mp**

Stoisko Wrocławia na ITB

GOŚĆ WROCLAWSKI

wroclaw@goscniemiecki.pl

ADRES REDAKCJI: 50-245 Wrocław,
ul. Trzebnicka 11/4
TELEFON/FAKS: 071 322 30 72, 071 322 37 09,
071 327 11 47
REDAGUJĄ: ks. Andrzej Jerie – dyrektor
oddziału, Agata Combik, Jolanta Szaśiadek

4. rocznica śmierci Jana Pawła II

Odwiedzał nas często

Partynice w 1983 r. i Statio Orbis w 1997 r. – te dwa hasła nasuwają się od razu, gdy myślimy o wizytach **Jana Pawła II we Wrocławiu**. Ale przecież Karol Wojtyła był tu nie dwa, a dziesiątki razy. Ślady tych wizyt, a także innych kontaktów z wrocławianami, można prześledzić na kartach wydanej przez PWT książki.

Praca pt. „Do Wrocławia przybywałem wiele razy...”, przygotowana pod redakcją sekretarza generalnego PWT we Wrocławiu ks. Grzegorza Sokołowskiego, to skarbiec papieskich słów – tych znanych i tych, których większość z nas nigdy nie miała okazji usłyszeć. Są tu homilie głoszone podczas rozmaitych uroczystości kościelnych (konsekracje biskupie, jubileusze, pogrzeby), listy do wrocławskich biskupów, bulle koronacyjne obrazów czy figur, wykłady głoszone w czasie Wrocławskich Dni Duszpasterskich.

Wnikliwe „śledztwo”

– Gromadzenie materiałów do publikacji trwało około roku – mówi ks. Grzegorz Sokołowski. – Badaliśmy dokładnie kalendarium życia Karola Wojtyły, by ustalić „momenty”, w których można się było spodziewać interesujących nas wypowiedzi. Następnie czekała nas żmudna kwerenda. Przeglądaliśmy m.in. kolejne roczniki „Wrocławskich Wiadomości Kościelnych”, publikacje przygotowywane przez PWT z okazji Wrocławskich Dni Duszpasterskich, kronikę seminarijną. Dzięki pomocy Ośrodka „Pamięć i Przyszłość” (który również wsparł finansowo nasze przedsięwzięcie) mogliśmy korzystać z programów komputerowych

umożliwiających „przełożenie” druku czy maszynopisu na formę elektroniczną.

Czy poszukiwania przyniosły nowe odkrycia? – W archiwum ks. prof. Józefa Majki znaleźliśmy nigdy dotąd nie publikowany tekst Karola Wojtyły dotyczący apostołstwa świeckich, odkryliśmy także nieznane dotąd wersje dwóch wykładów przygotowanych na Wrocławskie Dni Duszpasterskie – mówi ks. Grzegorz Sokołowski. Zaznacza, że publikacja nie jest na pewno kompletnym zbiorem wszystkich „wrocławskich wypowiedzi” Karola Wojtyły. Niektóre z nich, zwłaszcza te pochodzące z najodleglejszych lat, nie zostały w żaden sposób utrwalone. Istnieją (zamieszczone także w książce) zdjęcia dokumentujące wizyty przyszłego papieża we Wrocławiu, z których nie zachowały się żadne jego słowa.

W mieście spotkań

– Wiele tekstów, którymi dysponujemy, to wykłady z Wrocławskich Dni Duszpasterskich – zauważa ks. G. Sokołowski. – Karol Wojtyła uczestniczył w nich od 1972 do 1977 r. Rok później brał już udział w konklawe, które

Karol Wojtyła podczas święceń biskupich ks. Józefa Marka w katedrze wrocławskiej 27 grudnia 1973 r.

PONIŻEJ: Ks. Grzegorz Sokołowski z nowo wydaną książką

wybrało Jana Pawła I – ale przesłał swój wykład pt. „Misterium życia – misterium miłości”. Najczęściej podkreślał w homiliach związek Wrocławia z Krakowem. Wskazywał na więzi łączące te dwie diecezje u początków chrześcijaństwa w Polsce, mówił o dwóch wyniesionych na ołtarze Jadwigach – o tej krakowskiej, królowej, oraz o trzebnickiej księżnej. Jego wykłady na WDD przeniknięte były natomiast myślą Soboru Watykańskiego II.

Jakie papieskie słowa związane z Wrocławiem są najbardziej znane? Wśród nich jest zapewne

wypowiedź z 1 czerwca 1997 r.: „Wrocław jest miastem położonym na styku trzech krajów, które historia bardzo ściśle ze sobą połączyła. Jest poniekąd miastem spotkania, jest miastem, które jednoczy. Tutaj w jakiś sposób spotyka się tradycja duchowa Wschodu i Zachodu”.

Agata Combić

Książka „Do Wrocławia przybywałem wiele razy... Kazania, wykłady i słowa pozostawione mieszkańcom Dolnego Śląska” jest już do nabycia m.in. we Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej.

Widziany z Wrocławia

Poświęcone Janowi Pawłowi II spotkanie, połączone z promocją książki odbędzie się w czwartek **2 kwietnia o godz. 11.00** w auli PWT. Publikację zaprezentują ks. prof. dr hab. Waldemar Irek – rektor PWT oraz Marek Mutor – dyrektor Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”. W programie również wspomnienia:

- „Kardynał Karol Wojtyła i kardynał Bolesław Kominek” – ks. prof. Jan Krucina;
- „Trzebnickie odwiedziny” – ks. prof. Antoni Kiełbasa SDS;
- „Pielgrzymka Jana Pawła II do Wrocławia w 1983 r.” – kard. Henryk Gulbinowicz;
- „46. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny” – bp Edward Janiak;
- „Takie to były czasy, tacy to byli ludzie” – prezentacja kart dziennika – ks. prof. Stanisław Olejnik;
- „Co nam zostawił Jan Paweł II?” – abp Marian Gołębiewski.

Dni skupienia młodzieży

Galilea w Kątach

Okres Wielkiego Postu, to doskonały czas na to, by **zatrzymać się choćby na chwilę w swoim życiu** i zastanowić nad otaczającym nas światem i pędem życia. Taka idea towarzyszy młodzieży związanej ze wspólnotą Taizé od wielu lat.

Trzebnica, Ciepłowody, Ząbkowice Śląskie, Leszno, a ostatnio Kąty Wrocławskie – to tylko kilka z miejscowości, które na jeden weekend stają się oazą wytchnienia. Młodzież taki czas przeżywa dwa razy do roku.

„Galilea, czyli o codzienności” to myśl przewodnia dni skupienia, które odbyły się od 13 do 15 marca w Kątach Wrocławskich. Skupienie przygotowała i zorganizowała młodzież związana ze wspólnotą Taizé z Wrocławia. Duchową pieczę nad młodymi

Szkolna sala zmieniła się na trzy dni w miejsce modlitwy

sprawował „Malina” – ks. Mirosław Maliński, duszpasterz akademicki.

Dni skupienia rozpoczęły się już w piątek. Po przyjeździe z Wrocławia i przyjęciu w szkole, gdzie

nocowali uczestnicy dni skupienia, oraz po kolacji udaliśmy się na pierwsze modlitewne spotkanie. W kościele parafialnym pw. śś. Piotra i Pawła przeżyliśmy Drogę Krzyżową. Oprócz przyjezdnych uczestniczyli w niej mieszkańcy Kątów. Najbardziej cieszyliśmy się z obecności młodzieży gimnazjalnej. Piękna oprawa muzyczna, śpiewający kanony z Taizé chór i różne instrumenty nadały dodatkowy blask i pozwoliły jeszcze bardziej przeżyć ten czas. Po tym nabożeństwie udaliśmy się do szkoły na dalsze czuwanie i adorację krzyża w zaimprovizowanej kaplicy. Od tego momentu aż do rana obowiązywała *silencium sacrum* – święta cisza, która potęgowała modlitewne uniesienie.

Sobotni poranek nie mógł się rozpocząć inaczej niż modlitwą. Dopiero po niej zjedliśmy śniadanie, a następnie przysłuchaliśmy się wprowadzeniu biblijnemu „Maliny”. O codzienności można mówić

bardzo wiele i, co pewnie wielu z nas zaskoczyło, cały Nowy Testament jest właśnie o codzienności. Gdy spogląda się przez ten pryzmat na Pismo Święte, zmienia się zupełnie obraz otaczającej nas rzeczywistości. Po wyciągnięciu takich wniosków i chwili na własne przemyślenia mogliśmy się nimi podzielić w małych grupkach. Jest to niesamowite, że młodzi, którzy niekoniecznie znają się nawzajem, potrafią otworzyć swoje serca i mówić o swoich głębokich doświadczeniach.

Kolejnym etapem dni skupienia w Kątach były warsztaty. Uczestnicy mogli wybrać spośród dwóch tematów: „Codzienność w rodzinie, rodzina w codzienności” oraz „Media – przyjaciel czy wróg, autoprezentacja w codzienności”. Warsztaty były bardzo owocne i każdy mógł wynieść z nich coś dla siebie.

Punktem centralnym dnia była wieczorna Eucharystia, na którą zaprosiliśmy mieszkańców Kątów. W naszej „szkolnej kaplicy” wspólnie modliliśmy się za naszych gospodarzy. A przede wszystkim za młodzież o potrzebne łaski. Po Mszy św. przyszedł czas na integrację i „coś dla ciała”. Do późna w nocy trwały zabawy i rozmowy przy stołach. Jesteśmy bardzo szczęśliwi, że uczestniczyli w tym wszystkim młodzi mieszkańcy Kątów Wrocławskich.

Niedzielnny poranek był bardzo podobny do sobotniego. Udało się nam wygospodarować trochę czasu na sprzątanie i dokładnie w południe udaliśmy się na Mszę św. do kościoła parafialnego. Tuż po niej zostaliśmy zaproszeni przez kateckie rodziny na niedzielny obiad. Dzięki temu mogliśmy się choć trochę poznać i porozmawiać o... codzienności.

Czas dni skupienia minął bardzo szybko. Kąty Wrocławskie ugościły nas w wyjątkowy sposób. Dzięki zaangażowaniu księdza proboszcza oraz księży wikarych z parafii śś. Piotra i Pawła mogliśmy przeżyć piękny czas i wykorzystać okazję do zastanowienia się nad życiem.

Karol Białkowski

Vilnius
Wilno
Taizé

Trzy dni w Wilnie...
z młodymi ludźmi z Litwy i innych krajów.

Rozpocznij pielgrzymkę zaufania
w swoim życiu!

Zapisy i informacje:
www.MalaWiosna.pl

2009 | 05 | 01 - 2009 | 05 | 03

Dni skupienia

w Kątach Wrocławskich to tylko jeden z etapów pielgrzymki zaufania przez ziemię. We Wrocławiu przygotowujemy się do kolejnego etapu. Już w długi weekend majowy pojedziemy do Wilna na regionalne spotkanie młodych. Jeśli ktoś chciałby się udać razem z nami, to odsyłamy na naszą stronę internetową: www.MalaWiosna.pl.

Oprócz tego jesteście obecni również we Wrocławiu. Zapraszamy na modlitwę w każdą pierwszą środę miesiąca do kościoła NMP na Piasku na godz. 19.10 (o 18.30 zapraszamy na Eucharystię). Pierwsza okazja już 1 kwietnia.

O nawróceniu

ARCHIWUM ORGANIZATORÓW

Na wielkopostną refleksję w klimacie śpiewów gregoriańskich zapraszają organizatorzy Wieczorów Tumskich, które odbędą się **29 marca o godz. 19.00** w kościele Najświętszej Maryi Panny Na Piasku we Wrocławiu. W programie wykład teologa, pisarza i alpinisty ks. prof. Romana E. Rogowskiego pod tytułem „Odnawia się młodość twoja jak orła (Ps 103,5) – misterium nawrócenia”. W części muzycznej wystąpi Schola Gregoriańska Wyższego Seminarium Duchownego Zakonu oo. Paulinów na Skałce w Krakowie (na zdjęciu) pod dyrekcją ks. dr. Wojciecha P. Grygiela oraz organista Wojciech Gracz. W ich wykonaniu usłyszymy śpiewy gregoriańskie: antyfony, hymn, responsorium wielkopostne, fragmenty Mszy gregoriańskiej XII oraz toccatę na organy solo. Wstęp wolny.

Marsz dla Jezusa

W darze Janowi Pawłowi II w 4. rocznicę jego śmierci, **2 kwietnia**, wrocławskie wspólnoty Odnowy w Duchu Świętym, Domowego Kościoła, Neokatechumenatu,

Przymierze i Comunione e Liberazione zapraszają na Marsz dla Jezusa. Rozpocznie go Msza św. w katedrze wrocławskiej **o godz. 18.30**, której przewodniczyć będzie bp Andrzej Siemieniowski. Na zakończenie przy kościele garnizonowym zaplanowany jest Apel Jana Pawła II, który poprowadzi abp Marian Gołębiewski.

Koncert dla papieża

W 4. rocznicę odejścia do domu Ojca Jana Pawła II **2 kwietnia o godz. 18.30** odbędzie się uroczysty koncert, zorganizowany przez parafię franciszkanów w Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej przy ul. Kruczej we Wrocławiu oraz Fundację „Studium Culturae Ecclesiae”.

W programie – przygotowanym przez blisko 120 muzyków z zespołonych chórów i orkiestr Akademii Muzycznej we Wrocławiu, Państwowej Szkoły Muzycznej II st. we Wrocławiu oraz Męskiego Chóru Kameralnego „Cantilena” – usłyszymy m.in. „Requiem” W.A. Mozarta.

Słowo o Janie Pawle II wygłosi proboszcz parafii.

Kochać życie

To hasło 13. Akademickiej Drogi Krzyżowej, która przejdzie ulicami Wrocławia **3 kwietnia**.

“Kochać życie”

Wyjdzie o godz. 19.00 przed gmachem głównym Uniwersytetu Wrocławskiego. Przejdzie ulicą Kuźniczą, przez Rynek. Zakończenie Mszy św. w kościele św. Elżbiety. <weź ze sobą świeczkę i znajomych>

zapraszamy

Nabożeństwo rozpocznie się **o godz. 19.00** przy gmachu głównym Uniwersytetu Wrocławskiego, przejdzie ulicą Kuźniczą do rynku i zakończy się przy kościele garnizonowym św. Elżbiety, gdzie na zakończenie bp Andrzej Siemieniowski odprawi Mszę św.

Rok reportera

To książka, której autorem jest Piotr Kraśko, znany prezenter i dziennikarz TVP. Stanowi porywający zapis przeżyć reportera, który dla TVP przygotowywał relacje telewizyjne z wydarzeń szczególnie naznaczonych piętnem tragedii. Spotkanie z autorem odbędzie się **4 kwietnia o godz. 17.00** w Centrum Kultury „Zamek”, (pl. Świętojański 1, Wrocław). Patronem medialnym książki jest „Gość Niedzielny”.

Nadzieja w Bogu

www.ddm.wroc.pl

Diecezjalne święto młodych zorganizowane w łączności z 24. Światowym Dniem Młodzieży odbędzie się tradycyjnie w Niedzielę Palmową, która w tym roku wypada **5 kwietnia**. Hasłem tegorocznego spotkania są słowa z Listu do Tymoteusza „Złożyliśmy nadzieję w Bogu żywym” (1Tm 4,10). Wydarzenie rozpocznie się o 15.30 przy kościele śś. Piotra i Pawła na Ostrowie Tumskim apelem

młodych z rozważaniem orędzia ŚDM. Nie zabraknie muzyki, świądektw i modlitwy. O 16.10 wyruszy procesja z palmami do archikatedry wrocławskiej, gdzie o 16.30 Eucharystii przewodniczyć będzie bp Andrzej Siemieniowski.

Verbum cum musica

Na misterium wielkopostne w ramach cyklu „Verbum cum musica” organizatorzy zapraszają w Niedzielę Palmową, **5 kwietnia, na godz. 17.00** do auli PWT. Spotkanie wypełni słowo ks. dr. Zdzisława Zdebskiego pt. „Pokuta w nauczaniu Psalmistów”. Część muzyczna przygotowana została przez Chór Akademii Muzycznej pod kierunkiem Agnieszki Franków-Żelazny. Usłyszymy m.in. utwory takich kompozytorów, jak: A. Koszewski, J. Świder, S. Rachmaninow, M. Reger, R. Twardowski, F. Poulenc, A. Tucapski i inni. Wstęp wolny.

Wrocławski Kościół w mediach

Aktualne informacje z życia archidiecezji wrocławskiej – i nie tylko – znajdziesz na falach Katolickiego Radia Rodzina **(92 FM)**.

Wiadomości na temat Kościoła w trzech dolnośląskich diecezjach – legnickiej, świdnickiej i wrocławskiej – szukaj również w TVP3, gdzie w każdą sobotę o godz. 16.45 emitowany jest program „W kręgu wiary”.

FILM. Reżyser, który mierzy się z ważnym tematem historycznym, musi mieć świadomość, że jego interpretacja wydarzeń z przeszłości na wiele pokoleń może wpisać się w świadomość społeczną. Nasze pokolenie na **męczeństwo ks. Popiełuszki** będzie patrzyło oczami Rafała Wiczyńskiego.

ARCHIWUM KS. S. PASZKOWSKIEGO

tekst

KS. ANDRZEJ JERIE

ajerie@goscniedzielny.pl

Na temat filmu „Popiełuszko. Wolność jest w nas” napisano już wiele. Jedno jest pewne – okazał się niekwestionowanym sukcesem. We wrocławskim Multipleksie w Pasażu Grunwaldzkim, z którym współpracowaliśmy przy promowaniu obrazu Rafała Wiczyńskiego, w pierwszym tygodniu projekcji pobił nawet obsypany Oscarami film „Slumdog”, a w kolejnych tygodniach utrzymywał się na drugim miejscu. W całej Polsce obejrzało go już prawie milion widzów. Te dane tylko potwierdzają przekonanie, że ten film będzie kształtował przez długi czas nie tylko obraz męczeństwa ks. Popiełuszki, ale także wizję stosunku władz komunistycznych do Kościoła, kondycji solidarnościowej opozycji z czasów represji i roli hierarchii kościelnej w odzyskiwaniu wolności. Jednym

z elementów kształtowania tej wizji jest w filmie wątek służby wojskowej kleryka Jerzego Popiełuszki w jednostce w Bartoszycach.

Z wrocławskiej premiery filmu wychodziłem w towarzystwie ks. Stanisława Paszkowskiego, który był świadkiem tamtych wydarzeń. – To nie do końca było tak – kręcił głową. Po kilku dniach dał się namówić na wspomnienia z Bartoszyc. Interesowało mnie bardzo, w czym film nie zgadzał się ze wspomnieniami ks. Paszkowskiego.

– To była jednostka 44/13, druga kompania, trzeci pluton – mój rozmówca pamięta to bardzo dobrze. Klerycy do wojska byli brani zazwyczaj na dwa lata w trakcie studiów seminaryjnych. Ówczesne władze chciały nie tylko utrudnić funkcjonowanie seminariów, ale także poddawali kandydatów mocnej

indoktrynacji, a nawet stwarzali dogodne warunki do zrezygnowania z seminarium. Kto podjął taką decyzję, mógł liczyć na pomoc materialną, pracę albo miejsce na studiach świeckich. Jednak wysiłki władz przynosiły rezultaty odwrotne do zamierzonych. – Z naszej jednostki w Bartoszycach wróciło do seminariów chyba najwięcej kleryków – wspomina ks. Paszkowski. – Był pewien odsiew, ale dużo mniejszy niż w normalnym toku pracy seminaryjnej – dodaje.

Trudności wzmacniają

To pewne, ale – według relacji ks. Paszkowskiego – pokazana w filmie koszarowa rzeczywistość jest nieco przerysowana. – Kaprale zachowywali się różnie – relacjonuje. – To, co pokazuje film, jest trochę na wyrost. Nigdy nas nie obrażono

ze względu na to, że jesteśmy klerykami – mówi ks. Paszkowski. Odnosząc się do sceny, w którym jeden z dowódców każe zdjąć ks. Popiełuszce z palca różaniec, wspomina, że w batalionie na 300 żołnierzy było 30 kaprali. – Raczej bali się podejmować takich działań, które miałyby wydzwięk zbezczeszczenia świętości. Taka sytuacja mogła mieć miejsce przy strzelaniu – sugeruje. Nie przypomina sobie scen zrywania żołnierzom medalików czy profanowania oznak religijnych. – Na coś takiego byłaby bardzo ostra reakcja wszystkich żołnierzy. Nie odważyliby się – twierdzi ks. Paszkowski.

Z jego wspomnieniami nie zgadzają się także inne fakty, przedstawione w filmie. Na przykład uzbrojenie. Filmowi klerycy-żołnierze byli uzbrojeni w karabiny KBKK.

Zwyczajnie św

W bartoszyckiej jednostce dla kleryków między kopaniem rowów a indoktrynacyjnymi wykładami było też miejsce na rozrywkę. Na zdjęciu kleryk Popiełuszko (pierwszy od prawej) i kleryk Stanisław Paszkowski (na środku)

z pływaniem, ale nie pamiętam, żeby używali takich sznurów – opowiada ks. Paszkowski. W jego wspomnieniach inwazja na Czechosłowację wyglądała także inaczej. – Sytuacja była zupełnie inna. Jednostki do Czechosłowacji wyjeżdżały także z terenu Bartoszyca. Wyjeżdżali na pewno czołgiści, wyjeżdżały jednostki Kościuszkowców. Myśmy nie wyjeżdżali. Nie mieliśmy odpowiedniej broni. Poza tym byliśmy elementem dość niepewnym ideologicznie. Na drugi dzień po wyjeździe jednostek świetlice były poplombowane, radia były pozamykane. Niewiele na ten temat wiedzieliśmy.

Jaki był ten Jurek?

Nas interesuje jednak dużo bardziej sprawa ks. Popiełuszki. Pytany o to, czy film przedstawia wiernie jego postać, ks. Paszkowski przyznaje: – W naszym plutonie nie był żołnierzem szczególnie prześladowanym. To trzeba bardzo wyraźnie powiedzieć. Był człowiekiem dobrym, życzliwym, otwartym, jednoznacznym w swoich poglądach, natomiast nie pamiętam, żeby był jakoś specjalnie wyróżniany czy atakowany. Było kilku żołnierzy, którzy mieli żyłkę walki. Czy to w sprawach ważnych czy mniej ważnych potrafili walczyć i z tego powodu byli często karani zakazem opuszczania koszar i aresztami. Popiełuszko do nich nie należał. Był żołnierzem przeciętnym. Był jednoznaczny, ale nie szukał zwady, nie szukał walki, nie narażał się specjalnie. W związku z tym myślę, że pewne sytuacje w filmie były pokazane trochę bardziej wyraziście po to, żeby pokazać jego postać na tle całości – uważa wrocławski duszpasterz rodzin.

Ks. Paszkowski zapamiętał jednak Jerzego Popiełuszkę jako człowieka modlitwy. – Sam się modlił i nas też mobilizował do modlitwy – przyznaje.

Ostatnie wspomnienie

ks. Stanisława Paszkowskiego, związane z legendarnym

duszpasterzem „Solidarności”, sięga roku 1984. Pół roku przed męczeńską śmiercią ks. Jerzy brał udział w majowej pielgrzymce służby zdrowia na Jasną Górę. – Pamiętam go, jak siedział na schodach przy wejściu na wały – wspomina wrocławski duszpasterz rodzin, przyznając, że był to już czas, kiedy o ks. Jerzym mówiło się bardzo dużo, zwłaszcza w Radiu Wolna Europa. – Jureczku, oj niedobrze... Stajesz się znanym bohaterem. Nie boisz się? – powiedział wtedy trochę przekornie ks. Paszkowski. – Już się nie boję. Pogodziłem się ze wszystkim. Będzie tak, jak Pan Bóg będzie chciał – odpowiedział ks. Popiełuszko.

To jeszcze jedno świadectwo, które pokazuje, że kandydat na ołtarze był gotowy na wszystko i zawierzył całe swoje życie Panu Bogu. Jeżeli pytamy o to, czy film jest zgodny z prawdą historyczną, to na pewno tę prawdę pokazuje niezwykle wiernie. ■

Wspomnienia w filmie

KS. STANISŁAW PASZKOWSKI,
DIECEZJALNY
DUSZPASTERZ RODZIN
– Dla mnie ten film jest szczególnie,

ponieważ znam ks. Jerzego. Byliśmy w jednej jednostce wojskowej. Ten kontakt był bardzo bliski. Kiedy widziałem film Agnieszki Holland, byłem trochę zaskoczony niektórymi faktami, które były niekoniecznie zgodne z tym, co było w wojsku. Kiedy wybierałem się na film Rafała Wieczyńskiego, zastanawiałem się, na ile ten epizod wojskowy będzie oparty na faktach, czy to będzie wymyślona przez scenarzystę fabuła. Okazuje się, że są i te elementy, i te.

święty

– Myśmy tej broni absolutnie nie mieli. To była nowość – twierdzi ks. Paszkowski. – Mieliliśmy PM43. Myślę, że może to wynikać z tego, że twórcy filmu nie mieli dostępu do takiej ilości tego rodzaju broni. Nie używa się jej już od dawna. Może nie byli w stanie jej zdobyć.

Wojskowego kolegę ks. Jerzego zastanowiły jeszcze dwie sceny z wojskowej rzeczywistości – epizod z basenów i wyjazd żołnierzy do Czechosłowacji. – Każdy z nas musiał się w wojsku nauczyć pływać. Takie było założenie. Faktycznie zmuszali nas do skoku do wody, niezależnie od tego, czy umieliśmy, czy nie umieliśmy pływać. Z tym, że byli ludzie gotowi nas ratować w razie jakiegś sytuacji. Natomiast pokazany w filmie epizod ze sznurami miał charakter symboliczny. Ja też miałem problemy

Popiełuszko. Wolność jest w nas

W Polsce film pokazywany jest w 181 kopiach. Do 15 marca w całym kraju obraz obejrzało już 708 168 osób. W tym samym czasie tylko jeden film osiągnął lepszy rezultat. We wrocławskim Multikinie, z którym współpracował „Gość Niedzielny”, w pierwszym tygodniu od premiery oglądało go więcej osób niż Oscarowego „Slumdog”. Kino prezentowało wystawę na temat ks. Jerzego, przygotowaną przez IPN. Przez 2 tygodnie ekspozycję mogło obejrzeć ok. 30 tys. osób. Prelekcji dr. Stanisława Bogaczewicza wysłuchało około 2 tys. uczniów szkół gimnazjalnych i średnich. Z kuponów rabatowych, drukowanych na naszych łamach, skorzystało ponad 130 naszych Czytelników.

KUPON
Upoważnia do zakupu biletu na film „Popiełuszko” w cenie

12 zł

w kasie Multikino.
Kupon ważny w okresie emisji filmu „Popiełuszko”.

Rezerwacje biletów w godz. 9.00 - 17.00

Wrocław Pasaż
Plac Grunwaldzki 22, tel. 071 733 44 10

Multikino
rezerwacje on-line www.multikino.pl

Rekolekcje w liceum salezjańskim

Kolory Boga

Czy zaufanie, przebaczenie, miłość mogą mieć kolor? Kolejne dni rekolekcji w liceum salezjańskim we Wrocławiu pokazały, że te kolory mogą wiele nam powiedzieć.

Prowadzący rekolekcje salezjanin ks. Andrzej Gołębiowski z Krakowa nie tylko słowem, obrazem, ale i wieloma innymi zaskakującymi środkami docierał do myśli i serc szkolnej młodzieży. Dzięki temu dni od 11 do 13 marca zyskały wśród uczniów wysokie oceny i zostały zaliczone do wyjątkowych.

KS. JERZY BABIAK

Ewangelię trzeba dzisiaj głosić także obrazem. Ks. Andrzej Gołębiowski rozumie to bardzo dobrze

– To były moje najlepsze rekolekcje w życiu – powiedziała Ola, uczennica klasy II. Jej głos nie był odosobniony. Już sam temat jasno określał zagadnienia poruszane w poszczególne dni. To w połączeniu z nieprzeciętną ekspresją i pomysłowością prowadzącego mocno zaciękało i inspirowało. Błoto na twarzy, taniec, aktorskie gesty to tylko niektóre z zastosowanych form przepowiadania. Rekolekcjom towarzyszyły też inne wydarzenia.

Już w pierwszym dniu młodzież mogła spotkać się z ludźmi, którzy realnie tworzą i budują współczesny Kościół. Przedstawiciele wspólnot: Opus Dei, Ruch Rodzin Nazaretańskich, Arka, Salezjański Wolontariat Misyjny, Siostry Karmelitanki od Dzieciątka Jezus dzieliли się swoim doświadczeniem wiary oraz sposobem i owocami prowadzonej pracy. W drugim dniu półgodzinny film pt. „Most” posłużył jako materiał do pracy w grupach, co pomogło jeszcze bardziej odkryć miłość, jaką Bóg objawił człowiekowi w Jezusie. Dzień trzeci rozpoczął się od obejrzenia w kinie filmu pt. „Popiełuszko”. Widoczne wzruszenie pokazało, że historia życia ks. Jerzego to świętość warta pamięci. Na zakończenie rekolekcji zespół New Day, reprezentujący scenę muzyki chrześcijańskiej, zagrał entuzjastycznie przyjęty przez młodzież koncert.

Jednakże najwyraźniejszym i najważniejszym znakiem udanych rekolekcji jest zawsze pojednanie człowieka z Bogiem. Nabożeństwo pokutne, adoracja Najświętszego Sakramentu, Droga Krzyżowa, a także uroczysta Eucharystia na zakończenie doprowadziły wielu uczestników do odnowienia i odbudowania komunii z Bogiem.

Ks. Jerzy Babiak

23. Diecezjalny Dzień Orłów

Młodzi dla życia

PAWEŁ GRABOWSKI

Każdy mógł spróbować gry na egzotycznych instrumentach

Afrykańskie bębny, peruwiańska burza i dyskusja o społeczeństwie obywatelskim.

Spotkanie młodzieży z KSM nie musi być nudne.

Kolejny Diecezjalny Dzień Orłów okazał się spotkaniem wpływającym w rytmach afrykańskich bębnów. Wszystko za sprawą Piotra Gospodarczyka, który do siedziby Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży przyniósł kilkanaście instrumentów rodem z Czarnego Łądu i innych kontynentów. Młodzi ludzie mogli, często po raz pierwszy w życiu, spróbować gry na bębnach. Chętnych nie brakowało, a niezwykle życzliwe usposobienie prowadzącego wywoływało uśmiech i każdego pozbawiało stresu. Nie zabrakło też kilku słów wprowadzenia oraz muzycznych ciekawostek. Jednak największe zainteresowanie wzbudziły instrumenty pochodzące z Peru, które umożliwiają naśladowanie zjawisk atmosferycznych. Za ich przyczyną w sali nagle rozległy się odgłosy padającego deszczu, przechodzącego w burzę

z piorunami i równie niespodziewanie uciszzonego przez łagodny szum morza. Przyspieszona lekcja gry przekonała wielu uczestników o możliwości połączenia praktycznej nauki z dobrą zabawą.

Podczas Diecezjalnego Dnia Orłów odbyło się także spotkanie z posłem Sławomirem Piechotą. Hasłem przewodnim były słowa: „Otoczmy troską życie”. Poseł poruszył problemy, których całkowitego rozwiązania będzie najprawdopodobniej za kilka lat musiała się podjąć współczesna młodzież. Mówiono o zagrożeniach związanych z niżem demograficznym i wyrównywaniu szans rozwojowych Polski na tle innych krajów europejskich. S. Piechota przekonywał, że aby uniknąć wielu kryzysów, już dziś trzeba rozpocząć aktywne działania. Dyskusja dotyczyła również udzielania pomocy potrzebującym oraz aktywności obywatelskiej, którą Polska niestety nie może się pochwalić.

Najważniejszym punktem całego spotkania była Msza św. odprawiona w kościele św. Idziego na Ostrowie Tumskim, podczas której młodzi ludzie wysłuchali homilii o Dekalogu i potrzebie jego zachowywania we współczesnym świecie. Kolejne spotkanie już za miesiąc.

Grzegorz Sokołowski